

LA POLICIA MATA MÉS DE 500 POBRES DELS SUBURBIS

Revolta espontània i popular a Veneçuela

Les últimes mesures econòmiques dictades pel president Carlos Andrés Pérez han provocat el descontent de les classes marginals veneçolanes. Aquesta mesura, fruit en últim extrem de la necessitat de pagar el deute extern, amenaça d'estendre la revolta a altres països.

Antoni Castel

Les mesures econòmiques decretades pel president veneçolà, el socialdemòcrata Carlos Andrés Pérez, ha estat el detonant d'una espontània revolta popular, ofegada amb sang per les forces policials —podria haver-hi més de 500 morts— després de diversos dies de saquejos i violència a les principals ciutats del país sud-americà. Pérez, sempre a punt amb un discurs fàcil i populista, ha estat el primer sorprès per

la resposta dels sectors més empobrits a l'augment de preu de la benzina i dels transports, ordenades per poder continuar rebent préstecs del Fons Monetari Internacional (FMI).

Ara Pérez, ha estat obligat a suspendre algunes garanties constitucionals, critica el seu antecessor, el també socialdemòcrata Jaime Lusinchi, per no haver adoptat un pla de sanejament necessari per contentar el FMI i reorganitzar una economia que viu els darrers moments del *miracle petrolier*. Pérez

oblida mencionar la seva part de responsabilitat en la crisi durant el període en què fou president, entre 1973 i 1979, quan Veneçuela dilapidava la renda petroliera en projectes faraònics, no invertia en res de productiu i permetia la generalització de la corrupció, creant una imatge, encara no esborrada del tot, de país *nou ric* on era fàcil fer fortuna, però també viure en la misèria més absoluta a uns passos de les luxoses mansions de Caracas.

La revolta i el seguit de morts són una cruel advertència a Pérez quan la classe política veneçolana encara vivia dels records de la fastuosa presa de possessió del president, el passat 2 de febrer, festa a la qual acudí gran part de la flor i nata socialdemòcrata —Felipe González, el portuguès Mario Soares, el peruà Alan García, entre d'altres— i, com a estrella, el president cubà, Fidel Castro. Un avís extensible als països sud-americans que negocien amb el FMI nous crèdits per a poder pagar el servei de deute extern i que no veuen una sortida a la crisi estructural de les seves economies.

Veneçuela deu 32.000 milions de dòlars (3,6 bilions de pessetes), però encara no és el més angoixat perquè el petroli, malgrat la brusca abaixada de preu, encara li reporta importants ingressos per poder mantenir una certa política social. El cas extrem és Perú, que deu 18.000 milions de dòlars (2 bilions de pessetes) i intenta restablir les relacions amb els organismes crediticis, trencades per l'impulsu García poc després d'assumir la presidència, el juliol de 1985. García necessita diners frescos per a prevenir una revolta popular que podria ser aprofitada pel moviment maoista Sendero Luminoso. L'objectiu sembla bastant difícil perquè el FMI pensa venjar-se d'aquests tres anys de discurs antiimperialista del president García i li farà pagar ben cara la seva gosadia.

Brasil (deute: 115.000 milions de dòlars), Mèxic (100.000) i Argentina (60.000), amb economies ben diferenciades, també han hagut d'aplicar mesures ben estrictes per poder continuar rebent diners del FMI. Els plans de sanejament afectaren, com en el cas veneçolà, als més desfavorits, és a dir, els que tampoc es beneficiaren dels períodes de creixement. La llista de deutors i de països que han procedit a dràstiques reestructuracions econòmiques no s'acaba a Amèrica. Iugoslàvia, el Marroc, Costa d'Ivori i Tunísia han conegut disturbis, causats directament per uns plans que han reduït el poder adquisitiu de sectors més populars. □